

Rok 6.

Dziennik wychodzi codziennie, oprócz Świąt uroczystych i Niedziel. — Prenumerata przyjmuje się w Warszawie i w Urzędach Pocztowych; w Warszawie przyjmuje się tak w głównym kantorze Dyrekcji przy ulicy Miodowej Numer 487, jak i w innych jej miejskich kantorach. — Prenumerata w Warszawie rocznie rs. 8; — półrocznie rs. 4; — kwartalnie rs. 2; — miesięcznie kop. 67. — Bez odnośnienia prenumerata nie przyjmuje się. — Za odnośnienie do domu, dopłaca się miesięcznie kop. 5; — w Urzędach Pocztowych: rocznie rs. 10; — półrocznie rs. 5; — kwartalnie rs. 2 kop. 50 i na te tylko terminy przyjmuje się prenumerata; w głównym zaś kantorze można prenumerować po teże cenie na te same terminy, a na inne po kop. 92 na miesiąc.

Obwieszczenia przyjmują się za opłatą od wiersza druku: za 1-krotne obwieszczenie kop. 6, za 2-krotne kop. 9, za 3-krotne kop. 12. — Artykuły nadesłane do zamieszczania bez wskazania warunków ze strony autora, przechodzą do zupełnego rozporządzenia Dyrekcji. — Artykuły nieprzyjęte, będą zwracane tylko na osobiste żądania i zachowywane będą trzy miesiące; przyjęte, wrazie potrzeby podlegają skróceniom. — Listy przyjmują się tylko frankowane. — Redakcja otwarta jest dla osób mających interesa, codziennie, oprócz dni świątecznych, od godziny 12-ej do 1-ej po południu.

OD REDAKCJI.

Z powodu zamierzonego wcześniejszego wychodzenia naszego Dziennika, korespondenci miejscy oraz osoby pragnące aby ich artykuły lub doniesienia były zamieszczone w dzienniku tego samego dnia, którego są podawane, zechcą nadsyłać takowe do redakcji, najpóźniej do godziny 9-ej zrana.

Niektórzy z naszych prenumeratorów uskarżają się, że przedtem otrzymywali Dziennik w dniu jego wyjścia, a teraz otrzymują go dopiero na drugi dzień. Różnica ta w otrzymywaniu Dziennika pochodzi z tego, iż Dziennik przedtem wychodził rano ale z wiadomościami dnia poprzedniego, teraz zaś wychodzi wieczorem z wiadomościami tego samego dnia. Zmiana ta nastąpiła z 2 (14) na 3 (15) lutego. Tak w ostatnim N. 27-ym porannej edycji w nagłówku dziennika była data 2 (14) lutego, a w nagłówku działów 1 (13) lutego, zaś w następnym N. 28-ym wieczornego wydania w obu nagłówkach była jedna data 3 (15) lutego.

SPIS RZECZY.

DZIAŁ URZĘDOWY. — Ordery. — Komisja likwidacyjna. — Magistrat m. Warszawy. — Rada główna opiek. zakładów dobroczynnych. — Rozkaz warsz. ober-policmajstra.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY. — Warszawa. — Przegląd polityczny. — Telegramy. — Wiadomości telegraficzne. — Zakłady naukowe w dyrekcji naukowej płockiej. — Tydzień giełdowy. — Kurjerek miejski. — Zabawy ludowe. — Przedstawienie amatorskie. — Kronika muzyczna. — Oświecenie. — Wypadki miejskie. — Kursa

FEJLETON DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

NIEWOLNICY PARYZCY

przez Emila Gaboriau.

Część PIERWSZA

WYZYSKIWANIE.

XVIII

(Ciąg dalszy patrz Nr. od 259 z r. z. do 60).

Mówiąc to, zmógł kartki, ułożył je w talję — potem zebrał i wyjmując pierwsze lepsze, zaczął czytać z kolei:

„N... inżynier. — Pięć listów miłosnych przesłanych żonnie protektora, który wyrobił mu korzystną posadę, a który jednym skinieniem odebrać mu ją może. — Zapłaci 15,000 franków.”

„P... negocjant. — Agenda dowodząca zupełnie, że ostatnie jego bankructwo było oszustwem, albowiem ukrył on sumę 200,000 franków z aktywów. — Zapłaci ci pewnością 20,000 franków.”

„Pani V... Portret jej, fotografowany w kostjumie bardzo lekkim, na wzór używanego w rajach... Nie bogata — zapłaci jednak 3,000 franków.”

„Pani H... Trzy listy od jej matki, dowodzące że pani H. przed półroczem za męża, miała wypadek... List akuszerki potwierdzający tę okoliczność. — Ma

monet. — Ofiary. — Jubileusz. — Deputacja kirgizów. — Kolej torzkowska. — Sprawa gazety Moskwa. — Praktykant aptekarski. — Podróż J. C. W. W. Ks. Włodzimierza Aleksandrowicza. — Z Krakowa. — Słowianin. — Dokumenta w sprawie grecko-tureckiej. — Kościoły wschodni i anglikański. — Wypadki w Hiszpanji. — Austria i ziemie słowiańskie. Stan wojenny w Czechach. — Adres do papieża. — Prawo szkolne. — Djeceja prawosławna w Dalmacji. — Prusy i Niemcy. Prawo wyborcze. — Francja. Polemika dziennikarska. — Deputacja z wysp sporadzkich. — Książę de Grammont. — Włochy i Rzym. Stosunki. — Turcja i ziemie słowiańskie. Polityka Serbji. — Wzbranie gazety serbskiej. — Archimandryta Pelagicz. — Belgja. Demonstracje. — Ameryka. Wojna brazylijsko-paragwajska.

FEJLETON. — Niewolnicy paryzcy. (c. d.)
PRZEWODNIK WARSZAWSKI. — P. Włodkowski kupiec, i t. d.

DZIAŁ URZĘDOWY

Warszawa,
dnia 19 (31) Marca.

Ordery. — Najjaśniejszy Pan, Najlaskawiej raczył udzielić nizej wymienionym osobom, w nagrodę gorliwej służby, następujące ordery: byłemu dowódcy 21-go muroskiego pułku piechoty, obecnie naczelnikowi wojskowemu gubernji permskiej, pułkownikowi *Malinowskiemu* — s. w. Włodzimierza 3-ej klasy; kapitanom: 6-go bataljonu strzelców *Rawwie*; pułków piechoty: 22-go niżegrodzkiego *Chmielewskiemu*; sztabkapitanom: 23-go niżowskiego *Rogalewiczowi*, *Ankarowi* i *Laszko* — s. w. Anny 3-ej klasy; 21-go muroskiego, majorowi *Stefanowskiemu* — s. w. Stanisława 2-ej klasy z koroną i mieczami nad orderem; 23-go niżowskiego, majorowi *Rotmistrzowi* — s. w. Stanisława 2-ej klasy z koroną; 22-go niżegrodzkiego, majorowi *Dziewulskiemu* — s. w. Stanisława 2-ej klasy; 21-go muroskiego, sztabkapitanom: *Talpie* i *Kirejowi*; porucznikom: 22-go niżegrodzkiego, *Bobrownikowowi*, 24-go simbirskiego, *Frederiksowi*, i 6-go bataljonu strzelców *Zadkiewiczowi* — s. w. Stanisława 3-ej klasy.

„wielką władzę nad głosem — zapłaci najmniej 10,000 franków.”

„L... Piosnka pełna bezwstydu i bezbożności, napisana własnoręcznie i podpisana imieniem i nazwiskiem autora. — Może dać 2,000 franków.”

„S... Wyższy urzędnik przy C. de*** — Oryginał jego umowy z dostawcą, na której zyskał nieprawie ogromne sumy — Zapłaci do 15,000 franków.”

„X... Część jego korespondencji prowadzonej z L... w roku 1848 — Zapłaci 3,000 franków.”

„Pani M. de M... Romansik powtarzający dokładnie jej awanturkę z M. J...”

— Dostyc już! przerwał margrabia — poddaje się wam zupełnie... Tak, uchylam czoło przed waszą tajemniczą potęgą.

I zwracając się do Mascarota, dodał:

— Czekam na pańskie rozkazy.

Teraz, jak zawsze, Mascarot zwyciężył: kolejnie pokonał on hrabiego de Mussidan, Pawła Violaine i samego nawet Katenaka — obecnie zaś, widział margrabiego de Croisenois u stóp swoich. Lecz Mascarot, jak człowiek doświadczony i przeczorny, nie nadużywał nigdy swej siły. Wiedział on dobrze, iż zwyciężeni mogą zapomnieć z czasem o doznanej porażce lecz nie przebaczą nigdy obrazy bezużytecznej — odpowiedział więc na ostatnie wyrazy margrabiego, w tonie najwyższej grzeczności:

— Nie mam nic do rozkazania panu margrabie — wszyscy tu, jak jesteśmy, mamy wspólny inte-

Komisja Likwidacyjna w Królestwie Polskiem, podaje do powszechnej wiadomości, iż wynagrodzenia likwidacyjne, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 13 (25) Marca r. b., w ilości r. r. 123 kop. 96, Tomaszowi *Domańskiemu*, właścicielowi wsi Zarzec Łukowski, położonej w Gubernji Siedleckiej, Powiecie Łukowskim, Gminie Gołębki, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Siedleckiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości r. r. 19 kop. 60, Sukcesorom *Bogdańskiego*, właścicielom wsi Kucza wola, położonych w Gubernji Kaliszkiej, Powiecie Kaliszskim, Gminie Iwanowice, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kaliszkiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 489 kop. 62, Gustawowi *Fogiel*, właścicielowi dóbr Lasotki, położonych w Gubernji Płockiej, Powiecie Lipnowskim, Gminie Brudzeń, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Płockiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 406 kop. 50, Kościołowi ewangelickiemu m. Dąbe, z części miasta Dąbe, położonego w Gubernji Kaliszkiej, Powiecie Kolskim, wysłane zostało do depozytu Banku Polskiego; — w ilości rs. 765 kop. 76, Sukcesorom *Jabłońskim*, właścicielom dóbr Romanowo, położonych w Gubernji Łomżyńskiej, Powiecie Makowskim, Gminie Karniewo, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Płockiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 58 kop. 80, Annie *Litihau*, właścicielce dóbr Rzewowo, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Włocławskim, Gminie Klubka, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 19 kop. 60, Tekli *Sokolowskiej*, właścicielce dóbr Wola Adamowa, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Włocławskim, Gminie Pyszkowo, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 2,532, Julianowi *Pieniążek*, *Matuszewskiemu* i *Lemańskiemu*, właścicielom miasta Głowno, położonego w Gubernji Petrokowskiej, Powiecie Brezińskim, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 78,263 kop. 8, Joannie *Kuczyńskiej*, właścicielce dóbr Zypie, położonych w Gubernji Suwalskiej, Powiecie Włodawskim, w pięciu Gminach, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Suwalskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 1,689 kop. 83, Piotrowi *Nabokow*, właścicielowi wsi Siedliki, położonych w Gubernji Siedleckiej, Powiecie Włodawskim, Gminie Tysmienice, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Siedleckiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 85 kop. 26, Woj-

res do równego podziału — Możemy więc i powinniśmy tylko naradzać się pospół i udzielać sobie uwag i rad wzajemnie.

— Croisenois ujęty tak niespodziewaną uprzejmością rajfura, ukłonił się w milczeniu.

— Byłoby rzeczą zbyt cenną, rzekł dalej Mascarot, mówić panu o korzyściach jakie przyniesie mu działanie z nami wspólne — weźmy więc raczej na uwagę obecne położenie pańskie. Napisał pan do mnie niedawno „Oczekuję stojąc na rozrządzonej węglach;” wyrażenie to, przetłomaczone na język prosty, znaczy że znajdujesz się pan w ostateczności i nie masz żadnej nadziei.

— Bardzo przepraszam! Mam nadzieję otrzymać sukcesję po moim nieszczęśliwym bracie Jerzym, który znikł tak niezbadanym sposobem.

Mascarot pogroził margrabieemu z przyjacielskim uśmiechem i rzekł:

— Ponieważ należysz już do nas, drogi margrabio, ostrzegę cię więc że w statutach naszego stowarzyszenia mamy paragraf, nakazujący nam zupełną szczerłość w stosunkach wzajemnych — jeśli nie wierzysz zapytaj Katenaka...

— Tak, tak, przyświadczył adwokat z przymuszonym uśmiechem.

— Lecz, ozwał się margrabia z doskonale udanym zdziwieniem, nie wiem doprawdy, dla czego mię obwinacie o brak szczerości?

— Ba! a pocóż nam bajesz o swojej sukcesji?..

ciechowi Puławskiemu, właścicielowi wsi Ruda, położonej w Gubernji Kaliszkiej, Powiecie Koninśkim, Gminie Tuliszków, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kaliszskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 35 kop. 94 dodatkowe, Erazmowi Żabuskowskiemu, właścicielowi dóbr Jasionna, położonych w Gubernji Kaliszskiej, Powiecie Sieradzkim, Gminie Gruszyce, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kaliszskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 1.762 kop. 11, Szpitalowi św. Ducha, z części miasta Łomży, położonego w Gubernji Łomżyńskiej, Powiecie Łomżyńskim, wysłane zostało do depozytu Banku Polskiego; — w ilości rs. 1.929 kop. 20, J. C. Mości Najjaśniejszemu Panu, właścicielowi dóbr Pasieka, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Łowickim, Gminie Łyszkowice, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 16 kop. 67, Stanisławowi Przechodzkowskiemu, właścicielowi części dóbr Dancowo, położonych w Gubernji Łomżyńskiej, Powiecie Szczuczynskim, Gminie Szczuczyn, wysłane zostało do Kasy Okręgowej Szczuczynskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 71 kop. 54, Florjanowi Sucheckiemu, właścicielowi dóbr Przysajnia, położonych w Gubernji Kaliszkiej, Powiecie Kaliszskim, Gminie Godziszczewie wielkie, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kaliszskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 59 kop. 15, Karolowi Karłowickiemu, właścicielowi wsi Zarzec Łukowski, położonej w Gubernji Siedleckiej, Powiecie Łukowskim, Gminie Gołębki, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Siedleckiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 4.696 kop. 33, Józefowi i Ludwice Poleskim, właścicielom miasta Włodowice, położonego w Gubernji Petrokowskiej, Powiecie Bendińskim, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kieleckiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 2 kop. 6 dodatkowe, Sukcesorom Aleksego Kurcuzza, z wsi Wyszonki, położonej w Gubernji Łomżyńskiej, Powiecie Mazowieckim, Gminie Klukowo, asygnowane będące z Kasy Gubernjalnej Łomżyńskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 177 kop. 71, Wincentemu Przechodzkowskiemu, właścicielowi dóbr Wola Rozstowa, położonych w Gubernji Kaliszkiej, Powiecie Kolskim, Gminie Brudzew, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kaliszkiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 5.686 kop. 87, Gustawowi Fogiel, właścicielowi dóbr Sieceń, położonych w Gubernji Płockiej, Powiecie Lipnowskim, Gminie Brudzeń, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Płockiej, celem wypłaty komu należy.

Magistrat Miasta Warszawy. — W skutek obwieszczenia pod d. 10 (22) Grudnia r. z. do pism czasowych podanego, a pod d. 13 (25) Lutego r. b. ponownego, zgłosiło się 23 sług pici męskiej pragnących korzystać z legatu przeznaczzonego testamentem s. p. Wawrzynca Józefa Zacharkiewicza, Członka Warszawskich Departamentów Rządzącego Senat, na nagrody dla sług celujących wiernością, moralnym prowadzeniem się i długoletnią na jednym miejscu służbą, które to nagrody kolejną raz dla sług pici męskiej, drugą raz dla sług pici żeńskiej, rozdzielić się mająca, — a w roku bieżącym w tej kolei dla sług pici męskiej przypadły. Testator nagrodę I-gą, rs. 150 przeznaczył kucharce lub lokajowi, którzy przez lat 20 nieprzerwanie i nieopagannie służyli u jednego państwa, pana lub pani, albo też u ich zstęp-

nych w prostej linii. Nagrodę 2-gą, rsr. 75 za lat 15. Nagrodę 3-cią, rs. 45 za lat 10 takiejże ciągłej i nienaganną służby. Zastrzeżono przytem, aby sługa otrzymałszy już nagrodę niższą nie ustawała w usiłowaniu swoich dla osiągnięcia nagrody wyższej. Magistrat działając w duchu woli testatora, po skrupulatnym sprawdzeniu kwalifikacji zgłaszających się sług za pośrednictwem Wydziału Kontroli Służących i obliczeniu służby ich na lata, miesiące i dni, licząc po dzień 7 (19) Marca na rozdanie nagród testamentem wyznaczony, podzielił ich na trzy kategorie podług starszeństwa w służbie, a mianowicie: do kategorii 1-ej zaliczeni zostali słuzący mający lat służby nie mniej jak 20, to jest: 1) Jankowski Jan, lat 31, miesiący 4 dni 18; 2) Witkowski Kazimierz, lat 29, mies. 7, dni 22; 3) Jankowski Szczepan lat 24, mies. 8, dni 8; 4) Sikora Idzi lat 23, mies. 8, dni 19. Do kategorii 2-ej zaliczeni zostali słuzący mający lat służby nie mniej jak 15, a niedochodzący 20, to jest: 1) Drożyner Franciszek lat 16, dni 28; 2) Romanowski Mateusz lat 15, mies. 5, dni 1; 3) Scieszek Franciszek lat 15, dni 10. Do kategorii 3-ej zaliczeni zostali słuzący mający lat służby nie mniej jak 10, a niedochodzący 15, to jest: 1) Kwieciński Wawrzyniec lat 14, mies. 9, dni 29; 2) Lisiak Jakób lat 14, mies. 9, dni 29; 3) Żukowski Szymon lat 14, mies. 8, dni 7; 4) Łuszczewski Stefan lat 14, mies. 7, dni 28; 5) Jezewski Dominik lat 14, mies. 4, dni 17; 6) Suchocki Antoni lat 11, dni 7; 7) Dąbkowski Piotr lat 10, mies. 10; 8) Głębocki Benedykt lat 10, mies. 2, dni 1. W liczbie zgłaszających się sług 8-u było takich, którzy bądź nie nabyli jeszcze prawa do nagrody, bądź mieli przerwę w służbie, lub też pozostawali w obowiązkach stróżów, kucharzy, kredencarzy, łazienników i t. d., z nagród przez testatora wyłączonych, a mianowicie: 1) Kostański Karol, 2) Krzyżanowski Feliks, 3) Walczyński Maciej, 4) Serafinowicz Kazimierz, 5) Helber Jan, 6) Szelest Bazyl, 7) Szolajski Józef, 8) Walczak Marcin. Po przejrzeniu i porównaniu złożonych przez pomienionych kandydatów dowodów osobistych, Magistrat na kolegjalnem posiedzeniu d. 4 (16) Marca r. b. odbytem, wybrał jednomyślnie trzech słuzących z każdej po szczególe kategorii, najzasłużeńszych, a zarazem odznaczających się moralnym postępowaniem i takowym przynal nagrody następujące: 1) Nagrodę I-gą, rs. 150 Jankowskiemu Janowi, lokajowi u W. Popławskiego pod Nr. 671c. mieszkającego, za lat 31, miesiący 4, dni 18. 2) Nagrodę II-gą, rs. 75, Drożyner Franciszkowi, lokajowi u W. Stanisława Salinger pod Nr. 955 mieszkającego, za lat 16, dni 28. 3) Nagrodę III-cią rsr. 45, Kwiecińskiemu Wawrzyncowi, lokajowi u W. Teodora Słaskiego, pod Nr. 1674 mieszkającego, za lat 14, mies. 9, dni 29. Nagrody te, w dniu 7 (19) Marca r. b., jako w terminie przez testatora wskazanym, rozdane zostały obdarowanym w obecności ich panów zaproszonych w tym celu na ogólne posiedzenie Magistratu. O czem podaje się do powszechnej wiadomości dla zachęty sług, aby w ślady obdarowanych wstępując, na podobne nagrody zasłużyć usiłowali.

Magistrat Miasta Warszawy. — Na mocy postanowienia Rady Administracyjnej Królestwa z d. 5 (17) grudnia 1861 r. sprzedaż węgla kamiennych na wagę jest wzbroniona, i przepisany został wymiar skrzyni służący mający za miarę do takowej sprzedaży. Po prze-

konaniu się że handlujący węglem używają różnych miar a najwięcej wozów dwukołowych i czterokołowych na których umieszczane skrzynie mają oznaczać wymiar węgla — takie zaś skrzynie przy dokładnem sprawdzeniu ich objętości, przedstawiały znaczne pomiędzy sobą różnice, Magistrat w ścisłem zastosowaniu się do powyższego postanowienia w celu zapewnienia publiczności, dostatecznej rękojmi przy nabywaniu węgla podaje do powszechnej wiadomości, że skrzynia czyli miara do mierzenia węgla, która znajdować się powinna we wszystkich składach węgla, na zasadzie powyższego postanowienia, obejmować ma 4 czwteryki, 7 garncy, i 0,11 kwarty rosyjskiej (wyrównyujące 32 garncem dawnej miary polskiej), powinna mieć kształt czworokąta równoległobocznego, i trzymać: 24,57 cali rosyjskich w kwadracie podstawy (26 cali dawnej m. p.) i 12,99 cali rosyjskich wysokości w świetle ($13\frac{3}{4}$ cali dawnej m. p.) na miarę zaś sześcienną: cali sześciennych rosyjskich 7811,87 (4,52075 stóp sześciennych dawnej m. p.) miara taka powinna odpowiadać na wagę sześciu pudom. — Zarazem Magistrat uprzedza wszystkich właścicieli składów węgla i trudniących się częstkową sprzedażą takowego, iż obowiązani są w przeciągu dni 30 od daty niniejszego obwieszczenia, zaopatrzyć się do sprzedaży węgla i rozwożenia, w skrzynie na wozach podług niżej opisanych warunków: 1) Skrzynia na wozie czterokołowym powinna zawierać objętość 5 czwterki, 3 czwteryki, 4 garncy 1,1 kwarty rosyjskiej (wyrównyujące 10 korcom dawnej miary polskiej) i posiadać następujące wymiary: szerokość u wierzchu 17,3 werszków (1 łokieć 8 cali dawnej m. p.), szerokość u spodu: 10,8 werszków, (20 cali dawnej m. p.), wysoka 16,2 werszków, (1 łokieć 6 cali dawnej m. p.); długość połowy skrzyni: 32,4 werszków (2 łokiecie, 12 cali dawnej m. p.) całej zaś skrzyni po potrąceniu grubości przegrody 64,5 werszków. 2) Skrzynia na wozie dwukołowym powinna zawierać objętość 2 czwterki, 5 czwteryki, 6 garncy, 0,55 kwarty rosyjskich (wyrównyujące 5 korcom dawnej m. p.) i winna mieć następujące wymiary: długość 28,1 werszków (2 łokiecie, 4 cale dawnej miary polskiej); szerokość 16,2 werszków (1 łokieć, 6 cali dawnej m. p.); wysokość 16,2 werszków (1 łokieć, 6 cali dawnej m. p.) Skrzynie rozwożone pod firmą tak zwanych półkorcowych i korcowych mogą być używane ale w formie i w wymiarach powyżej wskazanych dla skrzyni pojedynczej wzorowej t. j. tak zwane korcowe powinny zawierać 4 czwteryki, 7 garncy i 0,11 kwarty miary rosyjskiej, a zwane półkorcowymi połowę tej objętości. Skrzynie umieszczane na wozach winny być kryte do zamyskania, i przedstawione Urzędowi Miar i Wag do sprawdzenia wymiarów i ostemplowania. — Po upływie oznaczonego terminu, w żadnych innych wozach przez handlujących, węgiel rozwożony być nie może. — Nadto ponieważ niektórzy z właścicieli składów węgla używają do rozwożenia prywatnych furmanów posiadających własne wozy, przeto nadmieniam Magistrat, że przepis powyższy stosuje się do tychże furmanów, którzy również zaopatrzyć się winni w skrzynie na wozach w wymiarach wyżej przepisanych, ostemplowane w Urzędzie Miar i Wag. — Nadzór nad dokładnem stosowaniem się do niniejszego rozporządzenia włożony został na właściciela służbę Administracyjną, przekraczającą zaś w tej mierze pociągani będą do odpowiedzialności prawem karnem przewidzianej.

— Jaktó? przecież ona istnieje i posiada wartość...

— Około miliona, dwóchset tysięcy franków, przeważ Mascarot — wiemy o tem doskonale.

— A więc... czyliż nie mogę uzyskać od sądów wprowadzenia mię w posiadanie tego majątku? Artykuły 127 i 129 kodeksu Napoleona, mówią wyraźnie że... Zatrzymał się w tej chwili, spojrzawszy na twarz doktora Hortebize, który wstrzymywał się aby nie parsknął śmiechem...

— Nie mów nam takich bredni, kochany margrabio, rzekł rajfur. Wistocie, dopóki szło o wyjednanie uznania zupełnej nieobecności twego brata i rozkazu upoważniającego pana do pobierania dochodów z jego majątku — wiemy, że poruszyłeś niebo i ziemię, aby uzyskać te przywileje — lecz wiemy i to również, że niedawno jeszcze, użyłeś wszelkiego rodzaju środków i uzyskałeś rozmaite protekcje, ażeby nie wydano polecenia wprowadzającego cię w zupełne posiadanie pozostałego po bracie majątku.

— Jaktó! możesz-że pan sądzić?...

— Szal kochany panie! Uczyniłeś to i uczyniłeś roztropnie: wiedziałeś przecie, że długi zaciągnięte przez ciebie, na konto tej sukcesji, przewyższają o wiele jej rzeczywistą wartość i że nazajutrz po wprowadzeniu cię w posiadanie majątku po bracie, zabraliby go wierzyciele, a nadto jeszcze straciłbyś resztę kredytu jaki masz tylko właśnie, z powodu, że nie wszyscy wiedzą, jaki jest istotnie bilans twoich akty-

wów in spe i passywów obecnych... Tak, tak, panie margrabio, sukcesja w nadziei, jest w rękę twojem zwierciadłem ruchomem, którem migoczesz przed oczami swoich dostawców...

Croisenois był dobrym graczem — widząc przeto, że jego karty odkryto zupełnie — rozśmiał się serdecznie, wołając:

— Cóż chcecie! człowiek jak może, wykręca się od biedy!

Lecz szanowny rajfur czuł się już utrudzonym bardzo — zasiadłszy więc w fotelu, rzekł zwracając się do pana de Croisenois.

— Byłoby istotnem barbarzyństwem, z mej strony utrudzać pana dłużej. Zobaczmy się w tych dniach i przedsięwziemy skuteczne środki, celem nabycia twoich długów po cenie jak najtańszej — sądzę, że wierzyciele będą rozsądni, gdy im się rzecz wyjaśni należycie... Tymczasem Katenak raczy zająć się przygotowaniem aktu pańskiego przedsiębiorstwa i postara się nadać panu politykę finansisty, nieodzowną w interesach podobnego rodzaju.

Katenak i margrabia zrozumieli, że temi słowy, Mascarot żegna ich obecnie, powstałi więc jednocześnie i uściskawszy poufale ręce rajfura i doktora, a skłoniwszy się lekko Pawłowi, wyszli razem, podobni raczej do dwóch dawnych przyjaciół niż do ludzi, którzy przed chwilą zaledwie zawarli pierwszą z sobą znajomość.

Skoro tylko drzwi zamknęły się za niemi, Mascarot rzekł do Pawła:

— I cóż moje dziecko, jak ci się podobała historia naszego życia, i co o nas myślisz?

Natury słabe i charaktery wahające się, mają to do siebie, że prędko bardzo chłoną z odebranych wrażeń — Paweł przeto, którego z początku opowiadanie Mascarota przeraziło prawie — teraz, odzyskał już przytomność, a wzmocniony dowodami energii i potęgi jakie rajfur okazał przed chwilą, czuł się jakby w obowiązku próżności — okazać równie silnym i objętym na wszelkie wrażenia jak jego opiekunowie. Odpowiedział przeto, dość pewnym głosem:

— Myślę szanowny panie, a nawet pewny jestem, że potrzebujesz mnie użyć do wykonania jakiegoś planu... otoż cieszę się z tego, a ponieważ nie jestem margrabią, przeto mogę pana zapewnić, że będę posłusznym wszelkim jego rozkazom, nie robiąc tyle co pan de Croisenois grymasów.

Taka, jakby nadspodziewana pewność w ozwaniu się Pawła, nie zdziwiła wcale szanownego rajfura. Czy jednakże kontent był lub nie rad, z cynizmu młodzieńca, nie wiadomo — zawsze jednak baczny strzegacz, dojrzałby może na nieprzeniknionej fizjonomaji Mascarota dwa jednocześnie, jakby ściągające się z sobą wyrazy: żywego zadowolenia i widocznej niechęci.

Rada Główna Opiekunów Zakładów Dobroczynnych — Do listy osób, upoważnionych do zbierania składek Wielkotygodniowych po domach w Warszawie, na które zakłady dobroczynnych, przybyły nowo uproszone, jak następuje: a) w cyrkule Bielańskim i Powązkowskim (dawniej 4, 5 i 6), W. Feliks Wojciechowski pod Nr. 551; b) w cyrkule Wolskim i Jerozolimskim (dawniej 7 i 8), W. Jan Böttcher pod Nr. 906; c) w cyrkule Łazienkowskim i Nowoświęckim (dawniej 9 i 10), W. Przeradzki pod Nr. 2772, objęty ogłoszoną listą ma imię Julian.

W Rozkazie Warszawskiego Ober-Policmajstra do Policji Wykonawczej, za N. 74 wydany, zamieszczono: Żołnierzowi 3-ej części straży ogniowej, Pawłowi Cybulskiemu i kominiarzowi 4-ej części, Adamowi Florjanowi, którzy w czasie pożaru na Sołcu, w d. 8 (20) marca r. b. pokaleczeni zostali, przeznaczam wsparcia po rs. 5 dla każdego.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Warszawa,

dnia 19 (31) Marca.

Poświęteczna poczta nie przyniosła nam zbyt wielkiego zapasu ważniejszych wiadomości politycznych. Dzienniki półurzędowe paryżkie, niechętnie Prusom a umizgające się do Austrii, przemawiające oddawna za przymierzem franko-austro-włoskiem, które jedynie może mieć przedmiotem wojnę przeciwko Prusom, chcą koniecznie upatrywać w odwołaniu p. Usedom, posła pruskiego z Florencji, i w przeznaczaniu na jego miejsce p. Brassier de Saint-Simon, wskazówkę oziębienia stosunków pomiędzy Włochami a Prusami, i w tym duchu uwydatniają, iż rząd włoski nie może zapomnieć, że podczas wcielenia do Piemontu Włoch południowych, przeciwko temu zaprotestował p. Brassier de Saint-Simon, który natenczas był posłem pruskim przy dworze turyńskim.

Według krążących w Paryżu pogłosek, rodzina książąt orleańskich, zebrana na naradę familijną w Londynie, przesłała do księcia Montpensier list, w którym zalecała mu rzec się kandydatury do tronu hiszpańskiego, żeby zaś go odstąpić od tej kandydatury oświadczała zarazem, iż odmawia mu wszelkiej w tym kierunku pomocy tak moralnej jak i materialnej. Jeżeli ta wiadomość jest prawdziwa, należałoby przypuszczać, iż rodzina książąt orleańskich ma nadzieję dostania się napowrót na tron francuski, i nie chce osłabiać swych szans osiągnięcia tego celu, przez osadzenie na sąsiednim tronie jednego z jej członków.

Już przed miesiącem wspominało się, że z polecenia Porty, gubernator archipelagu tureckiego, odejmował tym wyspom ich przywileje, z powodu, że wyspy te podczas sporu turecko-greckiego, tak z przyczyny swej narodowości, jako też ze względu na swe interesa materialne, trzymały stronę Grecji i nie stały się posłuszne rozporządzeniu, nakazującemu zerwać stosunki handlowe z Grecją. Na wyspie Kalymnos musiano wysadzić na ląd wojska tureckie, które tam mają pozostać do czasu wprowadzenia w wykonanie nowych rozporządzeń rządu; mieszkańcy zaś tej wyspy uciekli w góry i wystali petycję do Konstantynopola o zachowanie ich dawnych przywilejów. Jednocześnie z wysp Sporadów wysłana została deputacja, składająca się z 8 do 10 osób, do Francji, dla żądania poparcia ze strony rządu francuskiego. La France donosząc o jej przybyciu do Paryża, zarazem oznajmiła, iż deputacja ta będzie przyjęta przez ministra spraw zagranicznych lub w jego imieniu, ale nazajutrz zaprzeczyła sama temu, oświadczając, że ponieważ wyspy Sporady należą do terytorjum państwa otomańskiego, tylko do Porty mogą ich reklamacje być wniesione, Francja zaś równie jak każde inne mocarstwo nie może się mieszać do stosunków pomiędzy Portą i temi wyspami, a dla tego i wspomniana

deputacja nie zostanie przyjęta w ministerstwie spraw zagranicznych.

Telegamy

DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

Florencja, 29 (17) marca. Zielona księga ukazała się i zawiera 69 dokumentów dotyczących kwestji rzymskiej. — Wielki Książę Włodzimierz i austriacki generał Möring przybyli tu.

Paryż, 30 (18) marca. Publicznie zaprzecza wczorajszemu doniesieniu *Patrie* i oświadcza, że powołania półroczno-urlopowanych, nie przewyższają liczby ustanowionej przepisami. — Według *Gaulois*, p. Magne będzie mianowany prezesem senatu, a p. Vuitry ministrem skarbu.

(Correspondenz Bureau.)

Wiadomości telegraficzne.

* **Hamburg, 27 (15) marca.** Tutejsza *Börsenhalle* gani ostro w swym artykule redakcyjnym niezręczne napaści skierowane przez *Nordd. A. Z.* przeciw gabinetowi austriackiemu, do czego Austrija nie dała wcale żadnego powodu, i stawia pytanie, czy przemawianie do Austrii przez pisma półurzędowe tonem tak obraźliwym, zdolne jest poprzeć interes pokoju. Czy chcą — powiada w końcu wierna związkowi *Börsenhalle* — popchnąć gwałtownie Austrię w objęcia Francji i Włoch? Po co powstawać na Austrię i pochlebiać z drugiej strony Francji. (*Cor. Bär.*)

* **Bukareszt, 27 (15) marca.** W okręgach wyborczych włościańskich rozpoczęły się dziś wybory, zgromadzili się bowiem wyborcy pierwszego stopnia i wybrali wyborców drugiego stopnia. (*Tamże.*)

* (Zakłady naukowe w dyrekcji naukowej płockiej). Czytamy w *Dzien. gub. płockim*: Dyrekcja naukowa plocka miała 1-go stycznia r. b. 189 zakładów naukowych, a mianowicie: a) dwa gimnazja, męskie i żeńskie; b) dwie szkoły powiatowe; c) jedno kursa pedagogiczn; d) jedną szkołę wzorową przy kursach pedagogicznych; e) 165 szkół elementarnych (w tej liczbie 5 prawosławnych, 131 katolickich, 2 ewangelickich i 2 żydowskie); f) jedna szkoła niedzielno-handlowa; g) 10 szkół niedzielno-rzemieślniczych; i h) 7 zakładów naukowych prywatnych. Oprócz tego są w tejże dyrekcji naukowej 63 kantory ewangelicko-augsburskie, pozostające pod władzą konsystorza ewangelicko-augsburskiego i jedynie pod ogólnym dozorem dyrekcji. Z liczby wyżej wyszczególnionych zakładów naukowych, otwarto w 1868 r. 23 szkoły elementarne, 1 szkołę niedzielno-handlową i 1 pensję żeńską prywatną. W 189 zakładach naukowych było uczących się 7,565 płci męskiej i 3,917 płci żeńskiej, razem 11,482. Oprócz tego, w 63 kantorych ewangelicko-augsburskich było uczących się 886 chłopców i 704 dziewcząt, razem 1,590. Czyli ogółem w dyrekcji 13,072 uczących się. Z tych było podług wyznania: prawosławnych 145, katolików 9,501, ewangelików 2,720 i żydów 706. Razem 13,072. Podług stanów: dzieci szlachty i urzędników 032, ze stanu miejskiego 3,541, ze stanu wiejskiego 8,519, cudzoziemców 30. Razem 13,072. Ponieważ ludność gubernji płockiej wynosi 428,413 mieszkańców, przeto wypada po jednym uczącym się na 33 prawie mieszkańców.

* (Tydzień giełdowy). **D. 5 (27) marca.** Kiedy więc kursa papierów na giełdzie londyńskiej w tygodniu ubiegłym żadnej prawie, na paryżkiej malej tylko uległy zmianie, na giełdzie berlińskiej już miały miejsce fluktuacje większe, a na wiedeńskiej najwybitniejsze różnice z dnia na dzień skocznością swoją uderzające. Jedyne tylko kursa pożyczki premjowej na giełdzie petersburskiej i berlińskiej przewyższała wszystko, do czegośmy dotąd w oglądaniu tygodniowych różnic kursowych przyzwyczajeni byli, gdyż papier ten w Petersburgu przez ten tydzień o 14 i 21%, a w Berlinie o 19 1/2 i 21 1/2 talara na sztuce obniżony został. Kursy remes zagranicznych w Petersburgu dalej jeszcze zdrożały, a wszystkie wartości na ze na giełdzie berlińskiej więcej jeszcze obniżone zostały. Tym sposobem widzimy jak bilety banku i weksle petersburskie z długim terminem w Berlinie o 10%, także weksle z krótkim terminem nawet o 1 1/4%, i kurs weksli warszawskich o 3/4% obniżone zostały, kiedy kursa obli-

gów skarbu tylko 1/8%, a listów zastawnych i likwidacyjnych po 1/4% straciły, nie będąc widocznie jak poprzednie gatunki wartościowe do przesyłek pokryciowych użyte. Giełda nasza pod wpływem tych okoliczności, pośrednio i niekorzyści tych operacji ponosić zmuszona była, tak, że mimo mniejszych jeszcze obrotów wekslowych od zesłotygodniowych, dalszemu podwyższeniu ażja uległa, które na weksle pruskie 1, 1 1/2% wynosiło (z 111 na 111,90), na londyńskie 1 1/2% (z 7,57 na 7,62 1/2), a na paryżkie 1/3% (z 90,90 na 91,35), jednych tylko weksli wiedeńskich kurs obniżył się o 1/2% (z 90,90 na 90,35). Ruch w papierach publicznych był wprawdzie większy w tygodniu ubiegłym od rachunku tygodnia poprzedniego, ale nacechowany był głównie rozrytowana spekulacją w pożyczce premjowej, nie różniąc się w zaniebaniu dla papierów mniejszą ale więc j solidną szansę dla skromnego kapitalisty mających, od zaniebania już w poprzednim tygodniu wykazanego. Listów zastawnych i listów likwidacyjnych bardzo mało stosunkowo zakupiono, jednakże kursa ich mimo to uległy zmianie, gdyż listy pierwszej serji obniżyły się o 1/4% (z 88,37—87,87 na 88,13—87,63), a serji drugiej się poniosły o 1/6, 1/3% (z 83,29—82,79 na 83,46—83), listy likwidacyjne o 5/6, 2/3% (z 70,29—69,79 na 71,21—70,71). Również mało wzięto obligow t.warzystwa kredytowego, chociaż kurs ich pozostał niezmienny. Bilety banku cesarstwa i piąta pożyczka Stieglitza tylko w mniejszych kwotach wchodziły do transakcji; metaliiki czteroprocentowe zaś mniej niż poprzednio poszukiwane. Za to znacznie więcej zakupiono pożyczki premjowej, częścią na zlecenie spekulantów petersburskich, częścią dla zapobieżenia większemu cofaniu się kursów tego papieru, czem się to stało, że obniżenie jego w porównaniu z tygodniem poprzednim na sztuki pierwszej emisji ograniczyło się na 12, 11% (z 176 na 164), a na sztuki drugiej emisji na 15% (z 175 na 158). Z akcji kolei żelaznych wzięto większe sumy terespolskich po kursach wznoszących, w innych zaś akcjach nie było obrotu dla wysokich cen przez właścicieli wymaganych. Ruskich listów pięcioprocentowych nabyto kilka kwot, ofiarowania ich są nieco rzadsze jak przed parą tyg dniami, a kurs ich przy ogólnej chęci spekulacji utrzymuje się prawie jednostajny. (*Gaz. Hand.*)

* (Kurjerek miejski). Rozumie się, że dzień wczorajszy, obchodzono tu powszechnie prawie, jako święteczny; dzieje się to u nas corocznie, chociaż tym którzy mają chęć lub obowiązek w tym dniu pracować, nikt czynić tego nie wzbrania. Tak więc, jedni raczyli się jeszcze „święconem”, z którego, mówiąc nawiasem, warto by już zrobić jakiś bigos powszechny i ofiarować go dla tych, którzy święconego nie jedli — drudzy, odbywali spacerowe wycieczki, zwrócone przeważnie ku placowi ujazdowskiemu, na którym zabawy ludowe wczoraj jeszcze w najlepsze trwały.

— Onegdaj przypadał takzwany *dyngus*, lub *szmigus*, zależący na tem, aby oblać się wzajemnie wodą. W Warszawie i wszędzie zresztą, pomiędzy wyższymi sferami towarzyskimi, do obrzędu takiego oblańia, używają perfum lub przynajmniej rozcieńczonej wody kolonńskiej — lecz prosty naród, po wsiach szczególnie, nie robi tak wielkiego zachodu i oblać się wzajem całami konewkami zimnej studziennej wody — a czyni to tak sumiennie, że niekiedy z powodu nagłego przeziębienia dyngus sprawia tyfus i przenosi na lepszy świat biedne ofiary jakiegoś, może pogańskiego zwyczaju, przechowanego aż dotąd.

— Nietylko w sali warszawskiego towarzystwa dobroczynności lecz i po innych filantropijnych zakładach, rozdzielano „święcone” w pierwszym i drugim dniu wielkiejnocy; tak uczyniono np: w ochronie 9 księdza Baudouina, w zakładzie sierot imienia Jachowicza, oraz w szpitalu i w ochronie na Pradze. Dary te pochodziły w większej części od dobroczynnych osób prywatnych.

— P. Carrion, tenor opery włoskiej, który podczas jutrzejszego przedstawienia opery „*Carlo il temerario*”, na dochód artystów orkiestry i chórów opery tutejszej, ostatni raz wystąpi, wyjeżdża stąd do Lwowa, dokąd zaangażowany został na pewną liczbę gościnnych występów.

— Podobno prima dona trupy włoskiej, panna Artôt, po opuszczeniu Warszawy, zamierza przez czas jakiś zabawić w Wrocławiu i śpiewać w teatrze opery miejscowej.

— PP. Biesiekierski skrzypek i Józef Rubinsztein fortepianista, przybyli do Warszawy i mają zamiar dać się tu słyszeć publicznie. Przejedźdzał także przez Warszawę w podróży do Moskwy, niewidomy fortepianista b. króla Hanowerskiego, także ociemniałego, p. Józef Labor; artysta ten, dał się tu słyszeć na prywatnym zebraniu w salonie pp. Grossman.

— Głównym ewenementem dnia wczorajszego, było wystąpienie pani Modrzejewskiej na scenie wiel-

kiego teatru w roli „Adrijanny Lecouvreur”. Rozumie się, że kasa teatru rozprzedała wcześniej wszystkie bilety, a publiczność natłoczona od góry do dołu sali, powitała ukeżującą się artystkę salwą grzmiących oklasków. Jednakże ten zapał widzów stygnął później stopniowo, chociaż wytrwały w nim górne sfery publiki. Nam się zdawało, że wczorajszej grze pani Modrzejewskiej, niedostało czegoś... Wprawdzie, gesta jej były też same, lecz jakby nienapełnione duchem, — a w samej nawet deklamacji dawała się czuć pewna niedyspozycja. B.ć może, iż utalentowana artystka znajdowała się wczoraj w wyjątkowym nieusposobieniu, gdyż nawet uroczą bajką o „gołąbkach” która zwykle zachwycała słuchaczy, wczoraj bledziej wyszła w dykcji, jakby za powolnej nieco... Scena deklamacji z Fedry w akcie czwartym, także nie wywołała zbyt silnego efektu — dopiero w akcie piątym pani M. zdołała zgromadzić wszystkie świetne zasoby swego talentu, i tak scenę z kwiatami, jak monolog obłędu i wreszcie, sławną scenę konania, wykonała z siłą, czuciem i ekspresją, jakie towarzyszyły jej grze w dawniejszych na scenie naszej wystąpieniach. O ile nam wiadomo, pani Modrzejewska, podczas obecnego pobytu w Warszawie, raz jeszcze w przyszły piątek, ma wystąpić na scenie, podobno w „Pannie Mężatce”, lub „Ślubach panińskich”. Są też to istotnie dwie role najbardziej odpowiadające serdecznemu usposobieniu artystki. **AL.**

* (W czasie zabaw ludowych) na placu ujazdowskim, nagrody ze słupów tamże urządzonych, zdjęli: w pierwszy dzień świąt Adam Oleszyński, czeladnik mularski, mieszkający w domu pod Nr. 2590; na drugi zaś dzień, sztukator Karol Ufański, lat 17 mający, w domu N. 2293 zamieszkały.

* (Przedstawienie amatorskie). W dalszym ciągu ogłoszenia swego, warszawskie towarzystwo dobroczynności ma zaszyt podać do publicznej wiadomości że przedstawienie sceniczno-amatorskie w języku francuskim, mające się odbyć dziś we środę, dane będzie po jutrze, w piątek, d. 21 marca (2 kwietnia), o godzinie 8-jej wieczorem. Sprzedaż biletów uskutecznią się będzie codziennie w kancelarji towarzystwa od godziny 4-jej do 6-jej z południa, a w dniu przedstawienia od 12-jej w południe do rozpoczęcia widowiska.

* (Do kroniki muzycznej) czerpiemy z *Signale für die musikalische Welt* następujące wiadomości: Pani Paulina Lucca ma przedsięwziąć wkrótce, to jest w następnej jesieni, wycieczkę na gościnne role do Kairu, która to wycieczka lepiej posłuży jej głosowi i zdrowiu, niż podróż po ruble do Petersburga, chociaż i franki egipskie dobrze smakują. Wice król egiptu pragnął słyszyć sławną śpiewaczkę i zaproponował jej kasal honorarium 80,000 fr. na miesiąc. — Koncerta Bilsego w Berlinie nawet w obecnej porze utrzymały swe znakomite stanowisko, i obok koncertów orkiestry symfonicznej pod dyktando Sterna, stanowią główny punkt przyciągający publiczność koncertową. Oprócz swych regularnych koncertów, p. Bilse urządza także kolosalne koncerty, w której orkiestra jego powiększona jest do 100 członków. O dokładnym i artystycznym wykonywaniu wszystkich utworów przez orkiestrę Bilsego, donoszono z pochwałami ze wszystkich prawie stolic europejskich; lecz że p. Bilse i w swej ojczyźnie uzyskał zasłużone uznanie, okazało się to bardzo wyraźnie na jednym z jego ostatnich koncertów, który został zaszczycony bytnością całego dworu królewskiego, z królem i królową na czele. — Dobroczynny koncert w Berlinie, dany przez dyrektora orkiestry Bilsego, na korzyść stowarzyszenia kobiet lazaretowych, przyniósł dochodu 1,530 talarów. — Pewna „księżniczka sopranu” jednego z pruskich teatrów, z którą dyrekcja krajowego teatru w Pradze czeskiej zawiązała układy w celu jej zaangażowania, pomiędzy innymi postawiła warunek, aby dyrekcja poręczyła jej na każde wystąpienie, dobre przyjęcie i wieńce kwiatów. Dyrekcja nie uznała się w możności przyjęcia tego warunku.

* (Oświetlenie). Latarnie gazowe miejskie dziś i jutro powinny być zapalone o godz. 7-jej min. 15 wieczorem, — a gazzone dziś o godzinie 1-jej, a jutro o godzinie 2-jej z rana.

* (Wypadki miejskie). W zeszły piątek w cyrkule Wolskim, pod Nr. 1024d, oberwała się ziemia studni otaczająca, i pompująca podówczas wodę stróż tegoż domu, Antoni Żyłka, wpadłszy w tę studnię i przywalony będąc ziemią, życie utracił. O wypadku tym sąd zawiadomiono i ścisłe śledztwo przez policję i Magistrat zarządzone. — W tymże cyrkule, w domu Nr. 1006b, Jan Wittich, piekarz nagle zmarł. Dla doświadczenia przyczyny śmierci jego sąd zawiadomiony został i przez policję dochodzenie prowadzi się. — W cyrkule Powązkowskim, pod Nr. 858, zapaliła się belka do kanału kominowego przykająca, lecz ogień natychmiast przez ludzi ze straży ogniowej ugaszonym został, przyczem część

podłogi i belki wyrąbano. — Dnia 15 (27) marca r. b., w cyrkule Powązkowskim, w domu pod N. 853, Henryk Kryst, wyrobnik, lat 24 mający, przez powieszenie się w kloace, życie sobie odebrał. Przyczyna samobójstwa niewiadoma. — W cyrkule Sobornym, w domu pod N. 495, stróż, podłany pruski, Piotr Cegła, nagle zmarł. Dla wyprowadzenia śledztwa o tych wypadkach, doniesiono sądowi i dochodzenie ze strony policji zarządzone. — Zaołegdaj, podoficer petersburskiego króla Fryderyka Wilhelma III pułku grenadierów, Michał Czaplęgin, zasłabłszy nagle w koszarach, w kilka godzin zmarł. Dla doświadczenia przyczyny śmierci jego, formalne śledztwo zarządzone. — W cyrkule Sobornym na ulicy Nowowiniarskiej, dostrzeżono przez policję leżącą Marjanę Zajaczowską, wyrobnicę, lat 53 mającą, ze złamaną ręką prawą; według objaśnienia tej kobiety miała ona spaść ze schodów. Zajaczowska do szpitala Dzieciątka Jezus na kurację odesłana. — W cyrkule Powązkowskim, w domu pod N. 649, zapaliła się po łoga pod kuchnią angielską, lecz ogień zaraz przez kilku żołnierzy straży ogniowej ugaszony został, przez rozebranie kuchni i wyrąbanie części podłogi. — Onegdaj, o godzinie 10½ w wieczór, na ulicy Zimnej w domu pod N. 957, w sklepie Cywy Fajgenbaum, powstał pożar, skutkiem którego zrozwały: nafta, ocet i olej, na składzie w sklepie znajdujące się i od ognia niezabezpieczone. Straty z pożaru wyniły, rzeczona kupcowa na rsr. 1,000 oblicza. Przybyła straż ogniowa pożar wkrótce przytłumiła, z niewielkim uszkodzeniem okien, drzwi i sufitu w sklepie. O ile wnieść można, przyczyna pożaru, było nieostrożne obchodzenie się z ogniem córki kupcowej, Fajgenbaum, która sklep zamykała. — W cyrkule Nowoświatkim, na ulicy Aleksandra, pies wściekły ukąsił w lewą nogę przechodzącego chłopca 8-letniego, Bonisława Kępińskiego. Pies nie został ujęty, lecz najciślej-sze poszukiwanie zarządzone, chłopiec zaś na kurację do rodziców odesłany. — W cyrkule Łazienkowskim, w domu pod N. 1588, córka 6-letnia wice-uczestkowego Wróblewskiego, Bronisława, wypadła z ganku w podwórzu tegoż domu będącego, na ziemię i skalczyła sobie głowę, bez widocznego jednak niebezpieczeństwa. Dziewczynka pozostaje u rodziców na kuracji. — W tymże cyrkule, na placu św. Aleksandra, giser, Józef Ciepłowski, przez własną nieostrożność, potrącony został przez przejeżdżający powóz i upadłszy na kamień, stracił sobie brodzie i lewą rękę. — Na tymże placu, 8-letni starozakonny Różga, potrącony również został przez powóz i lekko w nogę skaleczony. Dla oznaczenia stopnia winy w tych wypadkach na stangretów, i wymierzenia kary, dochodzenie zarządzone.

* Kursa monet zagranicznych w Warszawie.

Za talar wczoraj	rs. 1 kop. 13	dzis	rs. 1 kop. 13.
Za frank	„ „ — „ 32½	„ „ — „	32½.
Za złoty reń.	„ „ — „ 64	„ „ — „	64.

NB. Wiadomość ta nie pochodzi z urzędowego źródła i może służyć tylko za wskazówkę.

* (Ofiary). Na rzecz dotkniętych nieurodzajem wpłynęło od czasu ogłoszenia składki do 9 marca 1869 roku do kancelarji Wielkiej Księżnej Cesarzowej 1,825 064 rs. 70 kop., do byłego oddziału moskiewskiego 181,596 rs. 32 kop., do byłego w rozporządzeniu komisji składu soli 11,084 rs. 82 kop., na ręce gubernatora jarosławskiego 2,500 rs. i w talonach do kwitów kasowych 1 608 rs. 96½ kop.; w ogóle 2,021,854 rs. 80½ kop. (2), z zebranych ofiar do 9 marca 1869 roku wydano 1,992,658 rs. 98½ kop. (*St. Pet. Wied.*)

* (Jubileusz). *Goniec rządowy* pisze: Dnia 8 lutego w Tyflisie, w hotelu „Euroa” zgromadzili się byli uczniowie uniwersytetu petersburskiego na obiad koleżeńcki, i skromnie ale serdecznie obchodzili rocznicę tego zakładu, któremu zawdzięczają swe ukształcenie i zawód publiczny. Tym sposobem oddali oni słuszną hołd wdzięczności uniwersytetowi, którego dobroczynne światło nawet w odległym od Petersburga zakaukaskim kraju spostrzegać się daje, kiedy w samym Tyflisie zebrało się 35 osób dawnych uczniów petersburskich, którzy ukończywszy nauki w różnych epokach czasu, dopiero tu spotkali się z sobą i mogli obliczyć swe siły w dążeniu do ogólnego a bliższego dla każdego celu — wszechstronnego rozwoju kraju. Takie to było znaczenie tego obchodu, dla którego społeczeństwo okazało także uczniowie innych uniwersytetów ruskich, którzy z chęcią przyłączyli się do petersburskich w liczbie przeszło 20 osób; większość ich należała do naj-tarszego i najzasłużniejszego w ojczyźnie uniwersytetu moskiewskiego.

(1) Do moskiewskiego oddziału wpłynęło w ogóle 250,397 rsr. 32 kop., więcej o 68,801 rs., które objęte są w sumie ofiar nadeślanych do kancelarji Jej C. W. Wielkiej Księżnej Cesarzowej.

(2) Prócz tego ofiarowano zboża w naturze wartości w przybliżeniu 54,505 rs.

* (Deputacja kirgizów). *Praw. Wiest.* donosi: W Orenburgu, 16 lutego, podczas rannego przyjęcia u generała gubernatora, przedstawioną mu była przez wojennego gubernatora obwodu turgajskiego deputacja kirgizów z powiatu irgiskiego, przysłana przez nich dla wyrażenia wiernopoddanych uczuć dla Najjaśniejszego Cesarza i głębokiej wdzięczności głównemu naczelnikowi kraju, z powodu wprowadzenia nowej ustawy.

* (Kolej torzkowska). Z Najwyższego Jego Cesarzkiej Mości zezwolenia 20 lutego 1869 r., rada handlowy Obrazcew, pocześni obywatele Obrazcewowie, pełniący obowiązki mistrza ceremonji Rymski-Korsakow i kupiec m. Rzewa Bałabolin, upoważnieni zostali do zbadania własnym kosztem miejscowości pod kolej żelazną z m. Torzka na Rzew i Syczewkę do kolei smoleńskiej między miastami Wiazną i Gzatskiem.

* (Sprawa gazety Moskwa). *St. Peters. Wied.* piszą: „Poprzednio doniesiliśmy, że w sprawie administracyjnego zwinięcia gazety Moskwa, zaszła w ogólnym zgromadzeniu senatu różność zdań; przyczem żadne zdanie nie miało prawnej większości głosów. Słyszeliśmy, że takiż rezultat nastąpił i po odezwie ministra sprawiedliwości, a przeto senat nie wydał wyroku o zwinięciu gazety Moskwa i sprawa ta przejść ma do rady państwa”.

* (Praktykant aptekarski). Gazeta fińska *Uusi Suometar* donosi, że urząd lekarski w Finlandji upoważnił pewną pannę do praktykowania w aptece w charakterze ucznia farmacji, z zastrzeżeniem, ażeby po upływie zakreślonego czasu praktykantka składała egzamin na stopnie pomocnika aptekarskiego, prowizora i aptekarza. Tak więc zakres czynności cywilnych dla kobiet fińskich z każdym rokiem się rozszerza: niedawno zostały one przypuszczane do zajmowania posad w wydziałach pocztowym i telegraficznym, oraz obowiązków kopistów we władzach rządowych; nawet otwarty został dla nich osobny oddział w szkole handlowej helsińskiej. (*St. Pet. Wied.*)

* (Podróż J. C. W. Wielkiego Księcia Włodzimierza Aleksandrowicza). *Korespondance italiennes* z 20 go marca donosi, że wkrótce ma przybyć do Florencji Jego Cesarzka Wysokość Wielki Książę Włodzimierz Aleksandrowicz. Pismo pomejone nadmienia, że Jego Cesarzka Wysokość podróżuje w najciślej-szym incognito i że zamierza zwiedzić także Rzym i Neapol.

* Kraków, 29 marca (*Korespondencja Warsz. Dniwnika*). Przed świętami odbywały się u nas posiedzenia rady miejskiej i rady powiatowej, chociaż zebranie obu tych rad urzeczywistnia się za każdym razem z wielką pracą z powodu apatycznego stanowiska względem nich większości członków. Najważniejszym przedmiotem obrad w radzie miejskiej, był budżet miasta na rok przyszły. Z porównania dochodów, z mającemi nastąpić najkonieczniejszymi wydatkami, okazuje się w deficycie dość zaciąg dla naszego nieamożnego miasta cyfra 10 847 złr. Żeby pokryć ten brak, trzeba albo zrobić nowy rozkład podatków, przyczem na mieszczan i tak już obciążonych różnemi podatkami, spadać nowe brzemie, albo zaciągnąć pożyczkę. W każdym razie zły to znak dla autonomicznego bytu miasta, które tym sposobem robi pi rwszy krok do bankructwa. — Zastosowanie sądów przysięgłych do spraw prasowych, nie sprawiło tu takiego wrażenia, jakiego należało się spodziewać, wnosząc z interesu wzbudzonego przez projekt tego prawa. Nieostateczność i nadzwyczajna surowość wydanych w tym przedmiocie przepisów o karach, jawnie rzuca się w oczy. Sądzą, że prasa w skutku tego nie otrzyma ani większej swobody, ani większej samoistności. — W skutku bezustannych skromnych starań patriotów ruskich na korzyść ludu, zaczynają ukazywać się w praktyce błogie owoce. Przy niedawno odbytych wyborach nowych deputatów w gminach wschodniej Galicji, patriot m. tym, udało się przeprowadzić po większej części swoich kandydatów. Do sejmu wejdzie także nie mało delegatów z liczby przyjaciół ludu. Przedtem wybrani byli dobrzy pasterze (księża) Naumowicz Kasicki, Kryżanowski a niedawno podczas wyborów w okręgu husiatńskim, otrzymał zwycięstwo szanowany ksiądz Gałka. Jakkolwiek mała będzie ogólna liczba w sejmie podobnych obrońców, wszelako będą dawały głosy na korzyść interesów ludu ruskiego. — Niedaleko stąd zaszło ciekawe zdarzenie. W jednej wsi pod Cieszymem ksiądz został przetranslokowany na odpowiedne miejsce do Morawców. Kiedy przybył do Morawców podwoły go ksiądz i jego rzeczy, kobiety niesłuchanie się oburzyły i sprawiły prawdziwą rewolucję. Otoczywszy plebanję w liczbie przeszło 300, pięć piękna ozuajniła, że furmani mogą dojść do księdza chyba po trupach tej walecznej ar-

mji. Zresztą furmani nie nastawali. Otrzymawszy porządne wynagrodzenie pieniężne, zebrane na miejscu przez pięć piękna, ustąpili w obec konieczności i powrócili do domu. Lecz na tem nie skończyła się sprawa. W skutku rzuczonego podejrzenia, że przyczyną tranzlokacji księdza był nauczyciel wiejski, połowa armii pozostała dla strzeżenia drogiego jeńca od pochwycenia, a druga udała się szturmować warownie mniemanego złooczyńcy. W krótkim czasie w posiadłościach nauczyciela wyłamano płoty, a w oknach powybijano szyby. Jednakże pedagog ocalał za pomocą szczęśliwej ucieczki. Do sprawy wnieśli się władze wiejskie i żandarmerja, lecz ponieważ dla uniknięcia przelewu krwi, była użyta broń dyplomacji, czyli walka toczyła się na języki, przeto władze pozostały stanowczo zwyciężonymi. Ksiądz wysiedział kilka dni pod silną strażą swych owieczek. Lecz zamiary pięci pięknej nie urzeczywistniły się jednak. Wojowniczy zapał armii powoli ostygł, a po tygodniu, ksiądz, w skutku nowego polecenia, musiał wyjechać do Morawców.

Z.
* (Słowianin). Poświęciwszy lwowskiemu *Słowianinowi* kilka specjalnych rozbiórów, dostatecznie nie wykazaliśmy już jego kierunku i charakter. Nie mniej jednak będziemy zastanawiali się nad wybitniejszemi artykułami, znajdującemi się w każdym nowo ukazującym się numerze. Lwowski organ słowiańszczyzny w Nr. 6 ym, sformułował kilka głównych zasad przyjętych za podstawę tego czasopisma, wyznacza zaszczytne miejsce dla polskiej broszury, o której niedawno wiele było mówiono w nieprzychylniej dla Rosji zagranicznej prasie, a istnienie której dla wielu zdawało się apokryficznie. Jest to — „*Verba veritatis* czyli słowo podolanina do moich współbraci polaków mieszkających w zachodnich guberniach C. R. (Kijów, w druk. Fed. rowa 1868 r.). Bibliograficzny rozbiór tej broszury. *Słowianin* poprzedza następującemi uwagami: „Pojawienie się powyższej broszury w Kijowie w języku polskim, zadaje nam przed kłam zapewnieniem naszej prasy galicyjsko-polskiej, że w zachodnich Rosji guberniach nie zgoda po polsku drukować nie wolno. Autorem jej jest szlachcic-katolik, którego antenaci w wieku XVI m. Diastowali w byłej rpltej urzędzie publiczne; pogląd przeto jego na ubiegłe dzieje Polski i na teraźniejsze stosunki narodowości polskiej do ruskiej nie może być podejrzanym o niechęć do polskości, przeciwnie tradycje i wychowanie zaszczytowały w umyśle jego nieprzełamana ku niej skłonność; ale autor opatrzoney jest zarazem niepospolitym darem refleksji. Bada więc w historii i w kierunku opinii przyczyn cierpienia, wykazuje je niezbitemi dowodami i radzi polakom, ażeby byli sprawiedliwi w myślach i uczynkach, jeżeli chcą by i względem nich sprawiedliwie postępowano. Pogląd jego na przebieg dziejów narodu polskiego od najdawniejszych czasów aż do chwili obecnej jest trafny, odznaczający się zamiłowaniem prawdy, a co szczególnie uderza, daje nam poznać w autorze-szlachcicu człowieka, który się uwolnił z właściwych jego stanowiu uprzedzeń i zrobił rozbiór z fałszami historycznymi, uchodzącemi dotąd jeszcze za świętości narodowe.” Po takiej przemowie organu, który już okazał swą nieprzebijaną bezstronność, czytelnik przystępuje do obznajmienia się z broszurą, według przytoczonych z niej wyjątków, w stałym przekonaniu o zdrowym rozsądku wyjątkowego dziełka. I w istocie, broszura z niemiłosierną prawdą odsłania błędy polskiego ludu, wykrywa rany jego poprzedniej historii i z nadzwyczajną jasnością i logiką wskazuje jedyną pewną i zbawienną drogę, która może doprowadzić dążenia narodowe do trwałego uspokojenia i normalnego, regularnego życia. Aby zaś nieprzekroczyć ciasnych ram małej wzmianki, odsyłamy pragnących poznać szczegółowo treść tej broszury do 6-go numeru *Słowianina*. Po krótkim przeglądzie galicyjsko-ruskiego piśmiennictwa przed 1848 r., zamieszczona jest korespondencja z Warszawy, pierwsze ustępy której przejęte są sympatją dla pańcy św. Cyryla, uczczonej tu na równi ze wszystkimi znaczącymi mianami słowiańskimi. Wnosząc z zawartych w tym liście nowin, warszawski korespondent *Słowianina*, rozprządza pewnymi źródłami i odznacza się trafnym sądem o faktach miejscowego życia. Bardzo g. dnym uwagi jest także artykuł, który szczególnie zalecamy naszym czytelnikom, noszący tytuł: „Położenie narodowej polskiej pod rządami pruskimi.” Porównanie przeprowadzone przez autora pomiędzy losami narodowości polskiej w poznańskim, i w tutejszej prowincji, przedstawia wiele nauczającego. W dziale rozmaitych, szczególnie b. gatym i rzadnym w tym numerze, zwracamy uwagę na wykazanie przez prof. sora uniwersytetu lwowskiego, p. Zeissberga, znanego historycznego krytyka, z bezzasadnością przyjmowanego na wiary faktu z historii polsko-

skiej. Ograniczamy się na tej wzmiance, przypuszczając, że czytelnicy poznają ciekawy ten artykuł z pierwotnego źródła. (*Warsz. Dniw.*)

* (Dokumenty w sprawie grecko-tureckiej). Półurzędowa gazeta włoska *Correspondance italienne* pisze co następuje o dokumentach w sprawie grecko-tureckiej, ogłoszonych przez rząd ruski: „Z wszystkich dokumentów dyplomatycznych, które były dotąd ogłoszone w sprawie grecko-tureckiej, d. kumenta ogłoszone przez Rosję mają bezspornie największe znaczenie. Ksiądz Gorkzakow chciał, jak widać, zaprzeczyć stanowczo wszystkim pogłoskom niezyczliwym, szerzonym przed otwarciem konferencji paryskiej i podczas trwania takowej, o roli wojowniczej, którą przypisywano Rosji. Wykazując szersze społeczeństwo i dążność Rosji, kanclerz Cesarstwa wybrał drogę najpewniejszą dla rozproszenia pogłosków niezyczliwych i dla skrzyżowania niektórych kombinacji. W tym celu wykazał on tylko stanowczo stosunek Rosji do kwestji wschodniej. Czytelnicy pamiętaj! pewnie jeszcze o mniemany okółniku, który przypisywano Rosji i który miał na celu, jak powiadano zmniejszenie znaczenia przyjęcia przez Grecję deklaracji mocarstw. Dokumenty angielskie zaprzeczyły już istnieniu tego okółnika.”

* (Kościoły wschodni i anglikański). *Słowo lwowskie* pisze: „Ruch w Ameryce i Anglii na korzyść połączenia się z prawosławnym kościołem wschodnim, przybrał wielkie rozmiary. Tak między innymi, w kościele nowojorskim *Trinity church* przejęto od kościoła prawosławnego bardzo wiele, mianowicie sposób wyobrażania śś. apostołów, święce, oddawanie czci obrazom św. zapomocą nachylania się i t. d. W głębi kościoła, odpowiadającej sanktuarium, wypisane jest na murze koło ołtarza wyznanie wiary nicejsko-konstantynopolańskie, bez dodatku *filioque*; podczas czytania modlitw, stoją przy ołtarzu biskupi, prezbiterzy i diakoni. W mieście San Francisco jest już cerkiew ruska, przełożonym której jest ksiądz Kowrigin. Na chórze śpiewają, oprócz psalterzysty, dwie córki konsula ruskiego Szmita. W Nowym-Jorku budują obecnie drugą cerkiew.”

Wypadki w Hiszpanji.

* Czytamy w dzienniku *France* pod datą 27-go marca: Jaką wiarę przywiązywać należy do listu podawanego obecnie przez niektóre pisma i adresowanego jakoby do księcia Montpensier przez księżąt orleańskich, zgromadzonych w Londynie na naradę familijną? Bracia księcia mają go jakoby wzywać w tym liście, ażeby zrzekł się on wszelkiej kandydatury do tronu hiszpańskiego, i dla odstręczenia go zapewne od takowej, dają mu do zrozumienia, iż pozwoliły mocne postanowienie nie dawania mu poparcia ani zapomocą swych rad, ani też — co jest najgorszem dla pretendenta dążącego do zyskania sobie przychylności — zapomocą zasobów pieniężnych. Czy list ten jest autentyczny, czyli też podrobiony?

* *La Patr.* z dnia 27-go marca pisze: Dowiadujemy się z listów z Kadyksu z d. 21 go marca, że spokojność panuje ciągle w tem mieście, ale że stagnacja w interesach handlowych budzi tam wielką obawę. Spodziewano się, że kortezy wyprowadzą kraj z położenia tymczasowego w jakim się znajduje. Dziś wszyscy są zniechęceni, i codzień wysyłane są adresa do rządu, z żądaniem położenia końca temu stanowi rzeczy.

Austria i Ziemie słowiańskie.

* (Stan wojenny w Czechach). *Mähr. Corr.* donosi, że stan wojenny w Czechach ma być wkrótce zniesiony; ogłoszona także zostanie amnestja za wszystkie przekroczenia prasowe, popełnione przez cały czas trwania stanu wyjątkowego; bardzo być może, iż ogłoszona nawet będzie amnestja powszechna.

* (Adres do papieża). Do gazety *Nowi Pozor* donoszą, że adres do papieża miał w Pradze słabe powodzenie, pomimo plakatów porozlepianych na rogach ulic i wzywających do podpisywania się.

* (Prawo szkolne). Czeskie gazety donoszą, że zgromadzenie reprezentantów miasta Pragi postanowiło podać do cesarza petycję za zniesieniem prawa dotyczącego dozoru szkolnego, jako naruszającego prerogatywy i interesa gminy prażskiej, oraz za wydaniem rozporządzenia, ażeby rząd przy współdziałaniu reprezentacji miejskiej, nakreślił osobną ustawę szkolną dla miasta Pragi.

* (Djecezja prawosławna w Dalmacji). Podajemy w skróceniu wiadomości zakomunikowane w korespondencji z Dalmacji do gazety niemieckiej *Zostawa* („*Sztandar*”): „Djecezja serbska, położona wzdłuż morza Adriatyckiego, jakkolwiek oddalona jest od swoich braci serbskich w Wojewodynie, oderwana od królestwa trójjednego i odosobniona do djecezji

hierarchicznych, — pomimo to była zawsze i pozostaje niezachwianą w wierze prawosławnej i nie zmienia swej narodowości, którą zespoliła ściśle i nierozdzielnie ze swą wiarą. Kto targa się na tę lub na drugą, ten targa się na życie naszego narodu, ażeby zgubić go. Łatwiej nam przenieść, gdy wyznawca innej wiary powstaje na naszą religję, a cudzoziemiec na naszą narodowość; lecz gdy ktokolwiek z naszego narodu żywi złe zamiary przeciw jego zasadom i zadaje mu przez to ciężki cios, wówczas rodzi się w nas uczucie bolesne. Taki cios zadaje nam obecnie, w porozumieniu z inwiercami, nasz biskup w Zadrze (Zara)”. Dalej z korespondencji tej okazuje się, że od roku 1864, biskup ten itryguje w Wiedniu przeciw kościołowi prawosławnemu w Dalmacji i chce nakłonić takowy do unji. Nie bez jego zapewne wpływu wydana została w Wiedniu książka, o której korespondent *Zostawy* mówi z wyrzutem w następujący sposób: „W tymże roku (1864) wysłała w Wiedniu nowa jeografja Dra Kluna, dla średnich zakładów naukowych, w języku włoskim. Przy opisie Dalmacji, zwłaszcza zaś głównego jej miasta Zadry (Zary), powiedziano: *Zara e sede di un arcivescovo e di un vescovo greco-unito*”. Podług tej książki uczy się dotąd w szkołach zadrskich młodzież tak katolicka, jak i serbska; podług tejże jeografji, teraźniejszy biskup prawosławny w Zadrze tytułuje się unickim!”

Prusy i Niemcy.

* (Prawo wyborcze). Parlament związku północno-niemieckiego roztrząsał w tych czasach prawo wyborcze tegoż związku. Główne punkta, przyjęte przez parlament, są następujące: Prawo uczestniczenia w wyborach służy wszystkim niemcom północnym, którzy ukończyli dwadzieścia lat wieku. Wojskowi zostający w służbie czynnej, nie mają brać udziału w wyborach. Wybrany na deputowanego może być ten, który zamieszkuje w jednym z państw związkowych przynajmniej od trzech lat. Wyborcy mogą tworzyć stowarzyszenia i odbywać zgromadzenia wyborcze. Okazuje się ztąd, że to nowe prawo wyborcze nie jest pozbawione pewnego charakteru liberalnego. (*La Fr.*)

Francja.

* (Polemika dziennikarska). *Paryż, 27 marca*. Odpowiadając na artykuł pisma *Nordd. A. Z.* w przedmiocie pogłoski o przymierzu pomiędzy Francją, Włochami i Austrią, *La France* pisze: Drażliwość pisma *Nordd. A. Z.* nie są uzasadnione. Francja, Włochy i Austria nie są związane żadnym traktatem. Można powiedzieć jedynie, że dziś nic nie rozdziela tych mocarstw, nic nie przeszkadza im utrzymywać pomiędzy sobą stosunki przyjacielskie. Zwiększa to nasze zaufanie w utrzymanie pokoju. — Dalej *France* wynurza nadzieję, że oświadczenie powyższe przyczyni się do usunięcia nienawiści i niepokojów, które, jako to wie sama *Nordd. A. Z.*, są całkiem bezładne. (*Cor. Bür.*)

* (Deputacja z wysp sporadzkich). Czytamy w *La France* z 27-go b. m.: O ile nam wiadomo, deputacja z wysp sporadzkich, o przybyciu której w dniu wczorajszym do Paryża donosiliśmy, nie będzie przyjęta w ministerstwie spraw zagranicznych. Ponieważ wyspy sporadyczne stanowią część terytorjum ottomańskiego, przeto mogą one udać się ze swemi żądaniami do samej tylko Porty. Do Francji, tak samo jak do żadnego innego państwa europejskiego, nie należy prawo mieszania się do stosunków wysp sporadzkich z Turcją.

* (Książę de Grammont). Dziennik *France* pisze pod datą 27-go marca: Książę de Grammont, który bawi od piętnastu dni za urlopem w Paryżu, wyjedzie jutro do Wiednia. Ambasador francuzki uda się wprost na swe stanowisko.

Włochy i Rzym.

* (Stosunki z Prusami). Według depeszy z Florencji z dnia 26-go marca, spodziewano się w dniu tym przybycia do stolicy Włoch p. Brassier de Saint-Simon. Zastąpienie p. Usedom przez p. Brassier de Saint-Simon, jest jednym jeszcze dowodem, że jeśli nastąpiło zbliżenie się pomiędzy Włochami i Austrią, oziębiły się za to stosunki pomiędzy gabinetem berlińskim i florenckim. W istocie rząd króla Wiktora-Emanuela nie może zapomnieć tego, że w czasie przyłączenia Włoch południowych, p. Brassier de Saint-Simon, poseł króla pruskiego we Włoszech, energicznie protestował przeciwko temu przyłączeniu. (*La Patr.*)

Turcja i ziemie słowiańskie.

* (Polityka Serbji). W korespondencji z Belgradu, datowanej 14 go marca, do gazety chorwackiej *Nowi Pozor*, powiedziano między innymi: „Ucisk i prześladowanie chrześcian w Bośni, zwłaszcza zaś prawosławnych, zapomocą postępowania

Osmana-paszy, zasmucili mocno lud słowiański i nie pozostały bez wpływu na nasz rząd, który wziął bardzo do serca zażalenie i nieszczęścia swych spółziomków. Obecnie, przy posyłaniu nowego reprezentanta Serbji do Konstantynopola, znalazła się dogodna sposobność do odzyskania utraconych sympatji bośniaków dla Serbji, i zarazem do utrzymania przyjacielskich stosunków z Portą. P. Gruiczowi polecono wynurzyć Alemu-paszy uczucia szczególnej przyjaźni i życzliwości członków rządu serbskiego, oraz życzenia, ażeby Turcja rozwijała się na drodze pokojowej. Przy tej sposobności, ma on także zwrócić uwagę Porty na postępowanie Osmana-paszy w Bośni; ponieważ dla interesów Serbji i Turcji niebezpiecznym byłoby wywoływać nieporozumienie pomiędzy chrześcianami i Turkami, przeto Serbja życzyłaby sobie mocno, ażeby ten pasza został odwołany.

* (Wzbronienie gazety serbskiej). Czytamy w Serbskich Nowinach z 5-go marca, w dziale urzędowym: „Ponieważ gazeta nowosadzka Napredak („Postęp”), wraz z dodatkiem Komarac („Komar”), ogłasza artykuły nieprzyjazne dla Serbji, nie oszczędza nawet dynastji narodowej i powiada, że cała ludność księstwa nie ma ani bytu samostannego, ani przyszłości, — przeto minister spraw wewnętrznych wydał na dniu 4-ym marca r. b. następujące rozporządzenie: „Gazeta pomieniona wraz z dodatkiem, jako jawnie nieprzyjazna dla interesów żywoatnych ludu serbskiego, zabrania się stanowczo w naszym kraju”.

* (Archimandryta Pełagicz). Niedawno depesza telegraficzna donosiła o posłaniu do Sarajewa pod strażą archimandryty banialukskiego Pełagicza. Zastawa („Sztandar”), pismo wychodzące w Nowym Sadzie, ogłosiło niedawno korespondencję „od granicy bośniackiej”, obejmującą następujące szczegóły tej sprawy: Archimandryta Pełagicz jest profesorem i zarazem dyrektorem szkoły teologicznej w Banialuce, gdzie znajdują się także szkoły męskie i żeńskie. Turcy szukali już oddawna sposobności dla wystąpienia przeciw tym szkołom prawosławnym. Dnia 5-go lutego, patrol nocny napadł na uczniów teologii, którzy wychodzili z rektarza po kolacji, o godzinie 7 ej wieczorem, i zaczął ich aresztować za to, że szli bez laterek. Archimandryta ujął się za swoimi uczniami, lecz odstawiono go przemocą do Sarajewa, ażeby stawić go przed sądem. Trudno dać w streszczeniu opis tego sądu Turków nad chrześcianinem. Przytoczymy jeden tylko ustęp z objaśnień złożonych przez archimandrytę: „Gdy wśród białego dnia, na placu, publicznie, jaki turek pluje na ten krzyż (wskazując nań), który jest dla mnie świętością, i który obowiązany jestem nosić z powodu mej godności, i gdy żołnierze, zastępując mi drogę, lżą mnie i mówią: „Włachu, (*) uprzątnij precz twój krzyż!” i przylem wywijają tasakami, — w takim razie nie mogę rzeczyć za to, iż pozostanę przy życiu”... Po skończonym sądzie, archimandryta wrócił na swe stanowisko, lecz musiał w pierw stwierdzić swym podpisem wszystko, co mówił w sądzie, pomimo iż protokół spisany był w języku tureckim, którego nie posiada on wcale. Sami Turcy powiadają: „Kapłan ten mówi prawdę, lecz nie śmiemy dopomóc mu”.

Belgia.

* (Demonstracje). Piszą z Brukseli pod d. 26-m b. m., że przed kilku dniami odbyły się demonstracje w Hainaut, w prowincji Namur, w prowincji Liège, w Luksemburgu, w Brabancji południowej i w jednej części Flandrji, z żądaniem nowej umowy ekonomicznej z Francją i odnowienia traktatu z 1861 r. Ludność kopalni węgla w Mons, w Centre i Charleroi wystosowała do rządu obszerne petycje z oświadczeniem, że kwestja, o której mowa, jest kwestją życia i śmierci dla nich. Obecnie nastąpił w Belgji zupełny zwrot opinji, i najznakomitsi deputowani większości, którzy głosowali za prawem 23-go lutego, oświadczają się głośno za pojedynczą postawą gabinetu. (La Patr.)

Ameryka.

* (Wojna brazylijsko-paragwajska). Rio Janeiro, 28 lutego. Powiadają, że generał Polydoro ma być mianowany, w miejsce marszałka Caxias'a, wodzem naczelnym armji sprzymierzonej brazylijsko-urugwajskiej. Paragwajczycy podpisują petycję, w której wyrażają życzenie, ażeby pozwolono im zaprowadzić rząd tymczasowy. Nie wiadomo, gdzie znajduje się obecnie Lopez. (Cor. Hav. Bul.)

PRZEWODNIK WARSZAWSKI

* (P. Włodkowski kupiec), wyjechał do Paryża, Ljonu i Londynu po najważniejsze nowości na te...

(*) Przewisko obelżywe dla prawosławnych.

zon wiosenny. Pierwszy transport wkrótce jest spodziewany.

Rozkład jazdy na drodze żelaznej Warszawsko-Terespolskiej.

od dnia 6 (18) września 1867 roku.

Pociąg osobowo-towarowy odchodzi codziennie ze stacji Praga o godzinie 10 przed południem; Miłosna o g. 10 m. 31; Dębe Wielkie (przystanek) o g. 10 m. 45; Mińsk o g. 11 m. 10 przed południem; Mrozy o g. 11 m. 44; Kotuń o g. 12 m. 17; Siedlce o g. 12 m. 51; Łuków o g. 1 m. 50; Miedzyrzec o g. 2 m. 45; Biały o g. 3 m. 30; Chotyłowa o g. 4; — przychodzi do Terespoli o g. 4 m. 32.

Z Terespoli wychodzi o godzinie 11 m. 5 rano; z Chotyłowa o g. 11 m. 41; z Biały o g. 12 m. 12; z Miedzyrzec o g. 1 m. 1; z Łukowa o g. 2; m. 0; z Siedlec o g. 2 m. 55; z Kotunia o g. 3 m. 22; z Mrozy o g. 4 m. 0; z Mińska o g. 4 m. 34; z Dębe-Wielkie (przystanek) o g. 4 m. 52; z Miłosny o g. 5 m. 7; — do Pragi przychodzi o g. 5 m. 36.

Warszawa.

dnia 19 (31) Marca.

Kalendarz.

We czwartek, 20 marca (1 kwietnia), — św. Hugona bisk. i Teodora męcz. — Słońce wsch. o godz. 5 min. 31; zach. o godz. 6 min. 37.

W piątek, 21 marca (2 kwietnia), — św. Franciszka a Paulo wyzn. — Słońce wsch. o godz. 5 min. 28; zach. o godz. 6 min. 38.

Stan pogody.

Table with weather data: Dziś z rana -1.5 R, Wczoraj 75.2 S, 75.0 S, Stan nieba pogodny, pogodny.

Największe ciepło + 6.2 R Największe zimno - 1.7 R

Wysokość wody na Wiśle stóp 6 cali 8

Widowiska

TEATR WIELKI. — Dzisiaj, we środę, opera w 4 aktach, Gli Ugonotti (Eugonoci), przyz artystów włoskich; abonament zawieszony. — Osoby: Małgorzata de Valois, królowa Nawarry — panna Ferrucci; Hrabia de St. Bris — p. Prohaska. Walentyna, jego córka — panna Artót; Hrabia de Nevers — p. Padilla; De Tavannes — p. Ciesielski; De Cossé — p. Ziolkowski, De Retz — p. Kozieradzki; Thoré — p. Borkowski; Raul de Nangis — p. Stagno; Marcel, stary sługa Raula — p. Boss; Urban, paź królowej — panna Benatti; Maurevert, powiernik hrabiego de St. Bris — p. Suszyński; Bois Rose — p. Szczepkowski; Jedna z dam — panna Wikt. Rybicka. — Jutro, we czwartek, opera Carlo il Temerio (Karol Śmiały), przez artystów włoskich; abonament zawieszony. — Wczoraj, we wtorek, dawano dramat Adrijanna Lecouvreur, było osób 1078.

TEATR ROZMAITOSCI. — Dzisiaj, we środę, komedia w 4 aktach, Nasi najserdeczniejsi. — Osoby: Lucjan Causade — p. Rychter; Cecylja, jego żona — pani Rakiewicz; Emilia, pasierbica Cecylji — pani Ostrowska; Doktor Tholosan — p. Królikowski; Maurycy de Theronan — p. Swieszewski; Marecat — p. Zólkowski; Eugenjusz, jego syn — panna Urbanowicz; Pan Vignieux — p. Damse; Pani Vignieux — pani Sawicka; Abdalah — p. Grzywiński; Lancelot — p. Schober; De la Richandière — p. Dobrowolski; Róża, służąca Cecylji — panna Gilska; Jan lokaj — p. Adler; Ogrodnik — p. Lesiewicz. — Zacznie się o godz. 7-jej.

W SALI WARSZAWSKIEGO TOWARZYSTWA DOBROCZYNNOŚCI. — Dzisiaj i dni następnyh, Sławne obrazy przelotne. — Początek o godzinie 7 1/2. — Codziennie odmienny program obrazów.

WYSTAWA TOWARZYSTWA ZACHEŁY SZTUK PIĘKNYCH (w hotelu europejskim). — Codziennie, od godziny 10 rano do wieczora. — Cena wejścia kop. 15; w niedziele zaś i święta kop. 5.

WYSTAWA OBRAZOW I STAROŻYTNOŚCI p. Sulatyckiego (na Podwalu w domu Dyżmańskich). — Codziennie, od godziny 10 rano do 4 po południu. — Cena wejścia kop. 10.

* W dniu wczorajszym przyjechało koleją żel. warsz.-wied. i warsz.-bydg. osób 787, wyjechało osób 510; — koleją żel. warsz.-petersb. przyjechało osób 176, wyjechało osób 163, — koleją żel. warsz.-teresp. przyjechało osób 207, wyjechało osób 110; — statkami parowemi przyjechało osób —, wyjechało osób —; — oprócz tego w ogóle przyjechało osób 118, w tej liczbie z zagranicy 14; wyjechało osób 101, w tej liczbie za granicę 6.

* Dnia 18 (30) b. m. i roku, chorych w 8-ju cywilnych szpitalach: przybyło 61, wyzdrowiało 59, umarło 16, pozostało 1893 (mężczyzn 945, kobiet 948), z nich w szpitalu starozakonnych mężczyzn 159, kobiet 174.

* W dniu 18 (30) bież. mies. i roku, urodziło się: chrześcijan: płci męskiej 10, płci żeńskiej 8; starozakonnych: płci męskiej 5, płci żeńskiej 5; razem 28; — zawarło śluby małżeńskie: par: chrześcijan: — starozakonnych: —; — umarło: chrześcijan: płci męskiej 11, płci żeńskiej 5; starozakonnych: płci męskiej 4, płci żeńskiej 3; razem 23.

KURSA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

dnia 19 (31) Marca 1869 r.

Table with financial data: MONETY, PAPIERY, WEXLE. Lists various currencies and exchange rates.

* Wartość kuponu bież. od Listów Zastawnych... 1 k. 7 1/2

KURSA TELEGRAFICZNE

Table with telegraphic exchange rates: Wexle na Londyn, Hamburg, Amsterdam, Paryż, Berlin, Petersburg.

KURSA TELEGRAFICZNE

Table with telegraphic exchange rates: Z BERLINA, Z WIEDNIA, Z PARYZA, Z LONDYNU.

